

**Erntefest einst und jetzt
Święta dożynkowe wczoraj i dziś**

A

Erntefeste einst und jetzt Święta dożynkowe wczoraj i dziś

Teil 3

Brandenburgisches Freilichtmuseum Altranft

2012

Vorwort

Słowo wstępne

Die evangelische und katholische Kirche feiert in unseren Breiten das Erntefest wenn der größte Teil der Ernte eingebracht ist. 1773 wurde für Preußen ein regelmäßiges Erntefest eingeführt. Für Deutschland einigte sich eine Bischofskonferenz 1972 auf den ersten Sonntag im Oktober als Erntedankfesttermin. Die evangelische Kirche beschloss 2006 ein liturgisches Kalendarium, das den ersten Sonntag nach Michaelis festlegte. Bisher waren unterschiedliche Termine für das Feiern der deutschen und polnischen Erntefeste von Vorteil. Sie ermöglichen ein gemeinsames Feiern beim Partner. Auch heute ist wieder der Erntedank mit einem Gottesdienst in die Erntefestaktivitäten integriert. In unserer Heftreihe wollen wir zeigen, wie sich die neu belebte Tradition in den deutschen und polnischen Gemeinden entwickelt hat, welche Unterschiede und Gemeinsamkeiten es gibt, aber auch, welche Gestaltungsideen übernommen werden. Wir glauben, dass auch hier ein Zusammenwachsen der Region zu beobachten ist. Auch wenn heute nicht mehr die Gutsherren oder Bauern ihre eigenen Hoffeste und die Agrarbetriebe ihre Erntefeste ausrichten, so ist es doch ein kommunal organisiertes Ereignis, das neben dem Erntedank auch Volksfestcharakter erlangt. Sicher wird heute nicht mehr die Saat und Ernte so intensiv wahrgenommen wie in vorindustrieller Zeit. Heute sind immer weniger Menschen mit der direkten agraren Produktion verbunden. Durch die Globalisierung und den internationalen Handel erhält auch das Erntefest veränderte Schwerpunkte. Doch nach wie vor halten aber Essen und Trinken Leib und Leben zusammen.

natur

Peter Natuschke, Freilichtmuseum Altenrhein, Direktor, Dezember 2012

Kościoły ewangelicki i katolicki świętują dożynki gdy zżęta zostaje już większość zboża. W roku 1773 zaordynowano w Prusach regularne obchody dożynek. W Niemczech ustalono podezas konferencji episkopatu w 1972 r. termin dożynek na pierwszą niedzielę października. Uściślił go w 2006 r. kalendarz liturgiczny Kościoła Ewangelickiego; od tamtej pory dożynki obchodzą się w pierwszą niedzielę po święcie św. Michała Archanioła (29 września). Oczywiście w Polsce i Niemczech obowiązywały i inne terminy. Pozwalały one na wzajemne świętowanie u każdego z sąsiadów zza miedzy. Dziś integralną częścią dożynek jest dziękczynienie i nabożeństwo. W niniejszej broszurze chcemy pokazać jak rozwija się w gminach polskich i niemieckich owa odnowiona tradycja, jakie są różnice i podobieństwa, także jakie pomysły zostały przedstawione. Wierzymy, że również i na tym polu można zaobserwować integrację regionu. Mimo że nie ma już dziś panów i chłopstwa wraz z podziałem na imprezy dworskie i wiejskie, to organizowane przez samorządy dożynki zachowały charakter ludowej zabawy. Praca na roli z pewnością nie jest dziś tak intensywna jak w epoce przedindustrialnej. Obecnie mniej ludzi związanych jest z produkcją rolną. Za sprawą globalizacji i międzynarodowego handlu dożynki nabraly nowych znaczeń. Ale tak samo jak i przedtem razem jemy, pijemy i żyjemy.

Cedynia 7

Bogdaniec 21

Trzynisko Zdroj 29

Altranft 35

Bogdaniec, 2010

Cedynia

2009, 2010

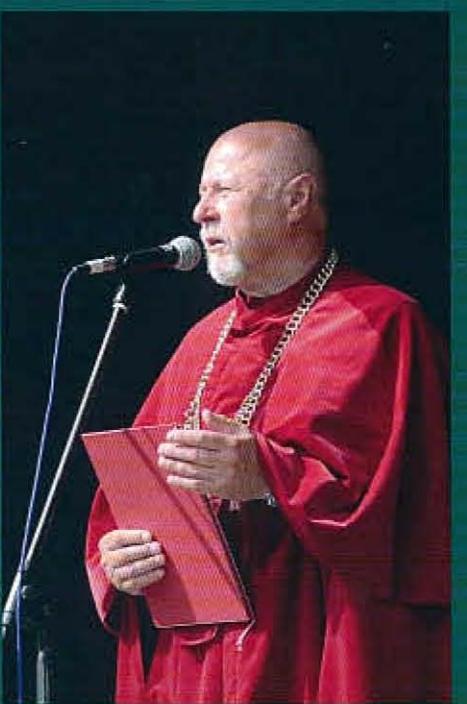

Bogdaniec

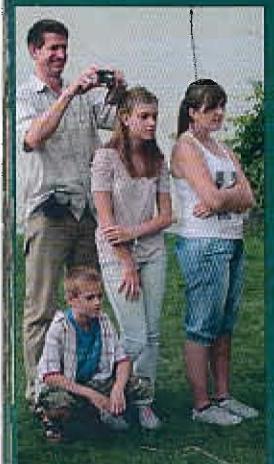
2010, 2011

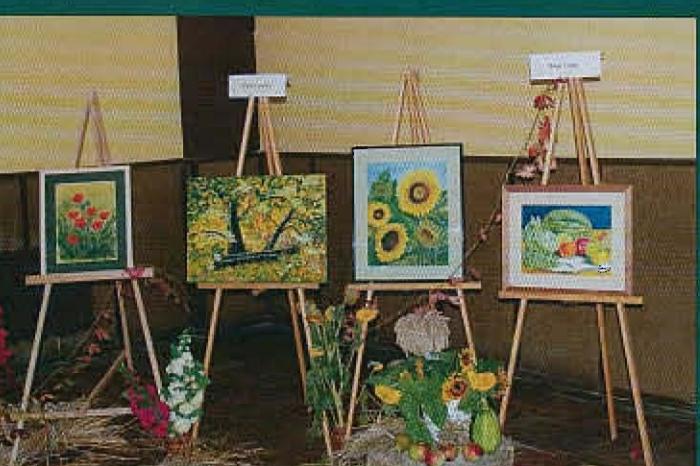

Altranft

2008, 2010, 2011, 2012

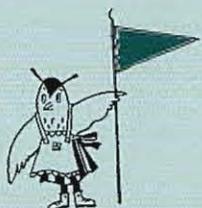
16259 Bad Freienwalde OT Altranft, Am Anger 27
www.freilichtmuseum-altranft.de

Gestaltung und Bildredaktion
Opracowanie graficzne
Ilona Roscher / Friedersdorf, Vorwerk

Fotos / Zdjęcia
Horst Wiese / Friedersdorf, Vorwerk

Übersetzung / Tłumaczenie
Jakub Mamarczyk, Bad Freienwalde

Fotos / Zdjęcia S. 28-33 (Trzynisko Zdroj):
Günter Grützner, Altranft

© Brandenburgisches Freilichtmuseum und Autoren
Skansen Brandenburski Altranft i autorzy - 2012

Das Projekt wird aus Mitteln des Europäischen Fonds für Regionale Entwicklung im Rahmen des Operationellen Programms der grenzübergreifenden Zusammenarbeit Polen (Województwo Lubuskie) - Brandenburg 2007-2013. Small Project Fund und Netzwerkprojektfonds der Euroregion Pro Europa Viadrina kofinanziert.

Grenzen überwinden durch gemeinsame Investition in die Zukunft.

Projekt współfinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Polska (Województwo Lubuskie) - Brandenburgia 2007 - 2013. Fundusz Małych Projektów i Projekty Sieciowe Euroregionu Pro Europa Viadrina.

Pokonywać granice poprzez wspólne inwestowanie w przyszłość.

Bogdaniec, 2011

Wer will mit essen,
der muß auch mit dreschen.

Kto nie chce głodować,
ten musi również pracować.

